

Чыла йал совет, колхоз, бригадэ-влаклан соцсорэвнованьым кумдан шарэн, шошо агалан вийан йамдылалтман!

1-шэ гыч 10 апрель конклаштэ чыла ситыдымашым пытарэн, тэнийсэ шошо агам куго сэнгымаш дэнэ ваш лийман!

1935 ий 22-шо мартышэ Марий Область Исполнительный Комитетын 2-шо пленумжо шошо агалан йамдылалтме вэрген лумко пунчалыштыже — 1 гыч 10 апрель конклаштэ колхоз дэн шкет ованлык-влакын шошо агалан йамдылалтмаштым паш сайын тэргыш декадникым эртараш — мань ончыктым.

Мемнан районсо чыла йал совет, колхоз, шкет ованлык-влаклан тиде увэртарыме декадникыш ушыман. Йал совет, колхоз дэн бригадэ влак конклаштэ шошо агалан йамдылалтмаштым колхоз актив колхозник, шемэр массым мобилизоватлаш кўлеш. Шошо агалан йамдылалтмаштым тэргыме результатим колхозник, шкет ованлык-влак погынымашем кончылыма.

Адакшым алье марген сэрэнованыш ушыдымо йал совет дэн колхоз влакым тиде декадник эртарыме жалыште сэрэнованыш ушыш да ончы колхоз влак тагытыш ебталаш задачим шындаш.

Моло йал совет-влакланат Обшийар йал совет сэмын штыман

Обшийар йал совет 1935 ий шошо ага, т. м. кенэж пашам сай эртарашлан лийын конкурсыш ушнен, Кукшангар йал советым социалист сэрэнованыштыж.

Тиде йал советысе „Обшийар“, „Ушнар“, „Нур Сола“, „Элнет“ колхоз влак конкурсыш ушнен иктышт васыштым

Талов — вымат ом шинчэ — мань шинчылдэш

Моркийал йал совет алье йотке шошо ага да т. м. кенэж пашам сай эртараш конкурсыш ушнен огы. Йал совет секретарь Талов-ий конкурс вэрген вымат ом шинчэ, вуйлатыше шивча дыр...

4 озанлык ушныш

„Керей Нур“ колхозысо (Керейлык йал совет) колхозник да пырля лийше шкет озанлык влак конклаштэ йал озанлык артельн примере у уставым кончымо. У устав кончымыже колхозыш 4 озанлык ушныш.

эртарыме жапыштак пытараш тыгак урлыкшым тўрыс опташ да тудым сай, качествов эрыкташ.

Колхоз, бригадэ влакыште производствен планым штен пытараш. Бригадэ, посна колхозниклаш шошо ага да, т. м. кенэж паша жалыште могой пашам шташ тўгалеш сайын палэмдаш адак бригадэ, колхозник влаклан йал ованлык паша мучкылан машина, т. м. пэнгылэмдаш.

Шошо агалан пэнгыдэ вийан имным йамдылаш.

Тиде ончыктым паша влакым штен шукташ чыла колхозник, шемэр массым мобилизоватлаш кўлеш. Шошо агалан йамдылалтмаштым тэргыме результатим колхозник, шкет ованлык-влак погынымашем кончылыма.

Адакшым алье марген сэрэнованыш ушыдымо йал совет дэн колхоз влакым тиде декадник эртарыме жалыште сэрэнованыш ушыш да ончы колхоз влак тагытыш ебталаш задачим шындаш.

Моло йал совет-влакланат Обшийар йал совет сэмын штыман

Обшийар йал совет 1935 ий шошо ага, т. м. кенэж пашам сай эртараш тагасымаш ушныш.

Моло йал совет, колхоз-влак ланат Обшийар йал совет сэмын, кызытак конкурсыш ушнен, социалист сэрэнованышым кумдан шарэн калтыман.

Макаров

Талов — вымат ом шинчэ — мань шинчылдэш

Моркийал йал совет алье йотке шошо ага да т. м. кенэж пашам сай эртараш конкурсыш ушнен огы. Йал совет секретарь Талов-ий конкурс вэрген вымат ом шинчэ, вуйлатыше шивча дыр...

4 озанлык ушныш

„Керей Нур“ колхозысо (Керейлык йал совет) колхозник да пырля лийше шкет озанлык влак конклаштэ йал озанлык артельн примере у уставым кончымо. У устав кончымыже колхозыш 4 озанлык ушныш.

Мландым известко дэнэ ўйакдыме дэнэ шурно

Нигувак лийдыме кўкшў шурно лэктышым налашлан лийын, Звенига районсо чыла колхоз влаклан агромероприйатым илышым тўрысымьек пуртэв шогыма.

Кўкшў шурно лэктыш налме шотдэ агромероприйатышты эн тўгжыла мландым известко дэнэ ўйандымаш шот лалдыш.

Чыла колхоз, йаллаште чыла участкым ўйандыш ончымо дэч посна известко дэнэ ўйандаш огыш лий. Вэт мемнан мландынам чыла вэчак известко дэнэ ўйандаш огыш кўл-мландыште кислотность улшан, тыгай мландэлан опша йордан, кула мландыштына известко дэнэ ўйандаш лийш.

Мемнан районсо чыла колхоз, йаллаше мландым шопылыкшым (кислотность) тэргыме. Алье тиде падам 1932-33 ийыштак ышгыме. Рай30 агроном химий способ дэнэ мландым шопылыкшым тэргэн налын.

Мландым известко дэнэ ўйандымаш шурно лэктышым паш кўгын ебталаш. Известко дэнэ ўйандымыже мландыште улшо кислотность ыштаралтеш, адак известко дэнэ ўйан-

дымыже мландышты йуж сай пурэн, мландэ шке вўдыжгылыкшым кучэн кертеш, шурнылан кочышылы тэрыс, моло ўйандышашт паш калгышты кайен огыш карт. Мландэ ўмбалнысе лийше ўйандышы шулен кертдыме вэчэстэже известко-вагылаш дэнэ шулен кертеш да шурно адакат шулшо вэчэстэвам шкэланже налын кертеш.

Иандар известко дэнэ ўйандымаш адакат сай лийш. Но тиде шэрге акан. Садын дэнэ лў йоршаш известко лажаш гай шалагыла, известко йоныштышо вэчаш йондтэн мландым ўйандыман.

Чын, мландым известко дэнэ ўйандымыже икымыше ийшгыже шурно лэктыш кўкшў огыш лий маватат лийш. Известко-вагылаш мландэ 3-4 ий эн кўкшў шурно лэктышым пуэн кертеш.

Правил сэмын известко лажашым кылаш куралыме, алье парлан 1-ше гага курал мэкэ (шошым) мландыш ўйандышлан опташ лийш. Алак шошым икйаш шурно улаш куралыме мландэ, шўрб дэнэ шўрымьек известко опташ лий ш.

лэктышым нўлтаныш

Известкоам 1 га мландэ 4-5 центнер оптыман-тиде норма.

Мландышты известкоам посна известко ўдымб машина дэнэ ўдыман. Удымб машина уке гыч, мландым чыла площадьышты кўртэб болымо дэнэ тўр ўдыман. Тыдлан лийын ўйандышаш мландым вадрат шот дэнэ тўр шелаш да известкоам пасуш лумко годым вадраг участка шот дэнэ пайлаш.

Льубин, паранге, йытыч ўдымб мландэ известкоам опташ огыш лий. Нивэ культур-влак известко дэнэ лэктималт кертеш.

Рай30 план почэш 1935 ийыште мландэ известко-вагылаш Кожла Сола, Б-Шагах, Нутуж, Кушмара, Кокшамарш йал советысе колхозыште эртаралдыш.

Нивэ колхоз-влак 1-ше апрель мартэ известко йоршаш кўгын кычат мушаш улыт (известко йоршаш кўгын Озёрко йал, Кожла-Сола йал советыште уло). Тиде кўгын кычат муш да „Трудс юв“ колхозысе вакшаш йоны шташ. Чыла тиде пашам 5-ше апрель йотке ыштэн шуштыма.

Иермолин.

Сэмондын плугыжат лум йымалнэ кийа

Чапэйнино йалысе (Кужмарий йал совет) шкет ованлык влак шошо агалан паш на чар йамдылалдыт. Урлыкш пырчым альат эрыктыме огыл. А шкет ованлык Сэмонов Василий гын, плугыжат лум йымалнаш шинча.

А. С.

Ачалэн, кукшо вэрыш погэн шындыман

„Пример“ колхоз (Куго Порат йал совет) шошо агалан начар йамдылалдыт. Йал ованлык машинам альат ачалыме огыл. Машина-влак кызытак лум лўвалнэ киддыт.

Колхоз правленийлан кызытак йал ованлык машинам ачален, кукшо вэрыш погэн шындыман.

Айбарцэвым кызытак пролетар сут оячык мут кучаш шогалтыман

„Самольот“ колхозышто (Нутуж йал совет) вуйлатышылан Айбарцэв Иван шогыш. Айбарцэв колхозым „айда кийже“ мань вуйлатыш 1935 ий 1-ше кварталыште чодра паш паша вийым ситалык колташ огыл. Садын дэнэ тиде колхоз 1-ше квартал чодра шушыктымо планым 32%, йамдылыме планым 43 проц. вэчэ тэмэв.

Адак Айбарцэв 1934 ий паранге лумко годым урлыкш парангым вўрдыш оптыкташ. Кызыт вўрдыш оптымо 800 пунт паранге вымоган йорчмын шўын.

Кузьминовам мўнгўш пашашнэ шогалтыман

„Волгыдо“ колхозышто (Нутуж йал совет) ушкал фэрмыш ушкал ончышолан ударникым шогалтыме олмаш, його йогым шогалташ.

Тиде фэрмышты эн ончыкшыш ушкал ончышолан Кузьминов Парасковья шогыш. Тудо ушкалым сай, кумылын ончен. Колхоз вуйлатыше НизиФоров ударница Кузьминовым погынымаш пунчал дэч посна паша гыч луктыш, тудын олмаш, його Погодина Анам шогалтэн.

Погодина ушкалым паш томам онча. Жалыштыже огыш душко, огыш йўзб Тўж ушкал прэзым ста гынат, Погодина мийенат огыш ончо. Алье шукэрге огыл, ик ушкал прэзым шгэн. Погодина тудо ушкал дэч кум вэчэ мийен ончен огыл. Ветеринар врач миймекэ гына прэзым, ушкал шогышты

варысе олым йымалаш мукымо. Прэзыжат икыш гына колэн огыл.

Колхоз правленийлан його Погодинам кызытак паша гыч коратдэн, тудын олмаш, ударница Кузьминовым мўнгўш паша шташ шогалтыма.

Ква.

— Эх, Ачүш, Ачүш! Паша шташ тый його улат, А кочкаш гыч, тый прэвой куржат.

Дунька дэн Элэксандр ушкалым сай ончат

„Кр. Воддарь“ колхозышто (Куго—Шагах йал совет) ушкал ончышолан Дунька дэн Элэксандр шогат. Дуно ушкалым кумылан, сай ончат. Жалыше дэнэ лужшат, йўктат. Ушкал

шогымо вэрым кажэ кэчын эрыктат.

Моло колхозысе ушкал ончышо влаклат тыгак штыман.

Ч. Г.

Имьным сайын ончыман

„У Вий“ колхозышто (Краснойар йал совет) шошо агалан паш томам йамдылалдыт. Коньух-влак имным начар ончат. Садын дэнэ имыже-влак чыла начар уситанысан ұлыт. Урлыкш огыш сите. Йал ованлык машина-влак лум лўвалнэ шивчат. Лумж погымо пашаш пажмат огыл. Колхоз-вуйлатыше Тэрэнтэв шошо агалан йамдылалтмашым кўлын огыш вуйлате.

ончымо пашам сай шындыма. Шошо агалан пэнгыдэ, вийан имыже йамдылаш кўлеш. Йал ованлык машинам ачален, кукшо вэрыш погэн шындыман.

Сэзькор.

Колхоз правленийлан кызытак шошо агалан йамдылалтме пашам вийандыман. Имыже

Имным дэн торгай

Руш Шарача йалысе (Куго Порат йал совет) шкет озанлык Александр Степан имыже дэнэ торгай. 1935 ий йанвэр тылешты лум имыже шолдо ак дэн налыат шэрыш аз дэнэ ужалыш. Сэзьмэй.

Погодиным сут ончык шогалтыман

„Волгыдо“ колхозысо (Нутуж йал совет) колхозник Погодин Вўдр чодраште колхоз имыже дэнэ пашам шта. Тудо паша ыштымыже годым имыным вымоварат огыш аралэ. Шукэрге огыл ик имыным тонар теш дэнэ кырен, имыным лэктышты. Адакат кыдэ тылаэ эртыш ик имыне тудым лэктышын. Имыне туп пуа йога. Тиде имыне пашалан йўрдыш огыш йўрб.

Вўдр имыным ок чамэжэ Мо днн шуын шот кыра... Тудо кыдэ кок имыным Пашалан йўрдыш лэктышын.

Ик имыным тупшо чара, А вэсыже шогал ок карт йаран.

Колхоз правленэе вэшке гын, Имыне мор Вўдырым Чот пуа прэвэ?

Милице Правленийлан имыне лэктышты Погодин Феодорын титак пашажым тэргэн налын, кызытак пролетар сут оячык мут кучаш шогалтыман.

Куз.

Случко кампань эртарымашты кызытак пэрэломым шташ!

Пашам „шуна, жап уло“ — манын огул, а конкретнэ штыман

Мамнан районьшто йал ованлык живодновоческий тай-цлан, садлан кбра вольтк онычмо паша куго верым налын шота. Вольтк шунык да кадетствэ верыч кучедалашты, случко кампань куго авача-нбав.

Тиде, случко кампаньым сай эртарымаш верыч чыла партий, совет, колхоз-влак, т. м. организацие-влаклан тэван пижын 1-ше кварталышто случко кампань планым 30% темаш күлеш иль. Туге гынат, тиде пашам тачысе кечелан шке штатлаш шумо-манаш лий-эш.

27 мартлан 30% огулеш, случко кампань планым 1, 6% веле темыне.

Тиде вазалан „Трудовик“, „У Ву“ колхоз-влак гына пижынат, а моло колхоз, йал совет лашты, пугыракше Кож-

ла сола йал совет (вуйлатыше Иупыртышкин), Керебеллак йал совет (вуйлатыше Иванов), Мамасэво йал совет вуйлатыше Гродиков), Сотнур йал совет (вуйлатыше Миловидов) тиде пашам пижынат огытыл, алье со опортунистла — шуна, алье жап уло — манын кычкы-рэн кийат.

РайЗО штат тиде пашам конкретнэ, оперативнэ вуйлатымаш ок кай — темат гынат йбра. Огыт темэ гынат, — „йбра“ — маньт.

Чыла тиде ситыдымашым ик вэреш нальме, случко кампань-ым күртымаш шуктымым оныч-ышты.

Тыгай темпедене мэ онычко кайен огуна керт. РайЗО лан, йал совет влаклан кызытак случко кампаньышто пэрэломым ыштыман.

Макаров.

Тыштэ сьснам сай ончат

„Трудовик“ колхоз (Обши-йар йал совет) СТФ органи-зованымлан 5 ий лийэш. Вуй-латышалан комсомолэс Акту-ганов йолташ шота.

Тыштэ сьснам сайын шке пагыткыштыжэ пукшат йүктат. Кызыт 150 вуй сьсналан иль-мэ верым штен пыгарат. Сьсна-вүга шокшо, волгыдо, ару, чы-ла сьсна влаклан посна пув-шымэ верым ыштыме, тиде пув-шымэ верым кече йеда кок ка-ва арытат, мушкыт.

Тиде фермыште чылажэ 37 ава сьсна 3 крях чыланат кокла упитанысан, улыт. Адак тиде ферме гыч 5 ий коклаш-тэ колхозник влаклан сьснам 200 вуй йотэе пувмо. Тиде кол-ховысе чыла колхозник влак 2-3 сьснам эшнат.

Но туге гынат, тиде фермы-ште ситыдымашат уло. Фер-мылан ситыдымаш шурным онычмо огул. Сьснам эрыктымаш да висымаш ука. Садын дэне сьс-нан кокла шот дэне велыкы-шым огыт шынча.

Тыгай ситыдымашым Асту-ганов йолташлан пытараш кү-леш, сьсна онычмо пашам ада-кат күшпэ верыш шывдыман.

Семон

Кызытак ачалыман

„Оныч“ колхоз (Краснойар йал совет) шото агалан күлеш огул йамдылалт. Йал ованлык машык; плуго, шүрб ачалыме кушто шум, тушто дум ййма-вак килыт.

Колхоз правлэнылан йал ованлык машиным кызытак ача-лан, кукшэ верыш поген шын-дыман.

Писаит

Репортым пуаш гын, вазыат, а шото агалан йамдэ огытыл.

„Ударник“ колхозысо (Крас-нойар йал совет) алье шукер-та огул „Марий Пролетар“ газет кобек. — Мэ шото ага-лач йамдэ улына — манын Райком, Райисполком, Райзо, редакциялан репортым репор-товатышты. Тиде колхоз вуйла-тыше Иачников, шополан тўрыс йамдылат шудэ, репор-тым пуаш вазыат.

А колхозышто алье йотэе имьэ онычмаш пашам күлеш верыш шывдыме огул. Ик имь-ят кокла упитанысан ука. Чыла имьэ начар упитаны-сан улыт. Колхозышто алье мартен производствэ планым штыме огул. Агротехучобым организатлыме огул.

Чыла тиде факт влак вуй-латыше Иачниковым „очко-вириательство“ дэне паша штымашым онычты.

— Мэ йамдэ улына манын — Иачников кычкыра

Кызытак агротэхник тунэмашым виангдаш күлэш

Йужо йал совет, колхоз вуйлатыше — влак шото ага-лан йамдылалтме коклашты урыккашым тўрыс опта, тўрлэ машина-влакым тўрлата, адак-ше урыккашым сортировка во-шт колда гыч, вара шкэжым шото агалан тўрыс йамдыла-тмашеш шотла, Райкомлан, Райисполкомлан адак редак-циялан репорт пуашат йамдэ.

Тиде паш куго ынглыдымаш, шото агалан йамдылалтмаш-тэ тиде веле огул, т. м. шуко штат күлеш.

Мамнан вадаче эн чот төвий күшпэ шурно лэктыш верыч кучедалаш күлеш. Тиде пашашты агротехминимум тунэ-маш паша кугын полшэ кэр-теш.

Тиде пашалан чыла партий совет организацие — влаклан пижман да пашам чот ышташ күлеш. Туге гынат, йужо пар-

Вийан йамдылалдэш

„У Пасу“ колхоз (Мамасэво йал совет) шото агалан чыла могырмаш сай йамдылалтеш. Плуго, шүрб, т. м. йал ован-лык машина сай ачалэн күш-по верыч поген шывдыме. Урыккашым тўрыс трийер вошт колтымо.

Имьэ онычмаш пашамат

тий орган-вадэ, эн чотшым Исмэнца партий организацие колхозник, швет ованлыкэн шөмер масса коклашты умыл-тарымаш пашам начар штыме да нуным күшпэ шурно лэктыш верыч кучедалашты мобилизо-ватлыме огул. Салын дэне тиде Исмэнца йал советыште алье йотэе тарыс шупшыктымо, ло-мыж погымо планым темыне огул, агротехучобым йужо колхозышто лүмжылан веле штатыт. А „У Куат“ колхоз-ышто гыч, кум завьатэ веле лийын.

Исмэнца партиорганизацие партиоргжо Большаков тиде па-ша вуйлатымашым мовдэн.

Агротехминимум тунэмаш-ым алыдымылан решительнэ отпорам пуэн, агротехник ту-немашым күлеш верыш нбл-далман.

Иванов Н. Е.

Пэчты обзор

Сайдэч йонгышыжо шукырак уло

„Мүкш“ — Моркийар й-с., „Заря“ колхозын пырдыж газетшэ.

Мамнан онычлымына 2, 4, 5 №-ан „Мүкш“ пырдыж газет кайа. Чын, тиде пырдыж га-зет колхозышто уло ситыды-машым чарашке дуктеп, кол-ховым пөнгыдыдымаш верыч крэдэлеш. Ик малаш гын, кол-ховын илышыжым, пашажым шынча, ситыдымашым пытары-шаш верыч кучедалаш. Партий дөн правительствын директи-вышт нэргэн, чарыды умыл-тараш. Тэвэ — колхоз пырдыж газетын вадачыжэ.

„Заря“ колхозын „Мүкш“ пырдыж газетше тиде тунэ вадачым умлен. Куытпохчд нэрг-гэн лүкмо 2 №-ан пырдыж газетштыжэ тудо колхозник-влак онычлан вадачым чылтак раш шында.

Тэвэ тудо кузе войза: Цьртым чыстан кучаш, чыла кошпангэ-влакым пы-тараш.

Полотансым, кочмо кумыз совылам посна кучаш, ма-лымэ верым сайын эрыкташ.

Кажне суртышто газет лийман, чыла кнагалан моштыдымо-влаклан ликнуя-лтыш коштыма...

„Мүкш“ газетын заслужыжо тиде веле огул.

Тиде сай оныктыш-влак дэне пырды тудын йатыр ситыдыма-шыжэ уло.

Эа пьрвойак: газетын лүмжэ да сурет-влакым „айда лийже“ манын суретлыме. 2 — №-ан газетше паш сай суретлыме. Но № 5-ден 4 намырышто чытыдыме томан суретлыме. Тиде номырашты „Мүкш“ мамне лүмжыкат „Айда лий-же“ — манын вазкэн штымыт.

Увэрт арыманш

1935 ий 22 №-ан „Марий Пролетар“ газетеш „оксам алье картыкым кунам пуеда гыч? — манын Кожевников йол-ташлан Райисполком увэртара: Сотнур йал совет гыч 6-шо

Вэс ситыдымашыжэ тиде: статья, заметкам возен мош-тымаш шагал. Граматике йон-гышыжо нэргэн ойлыпашат ука. Мари дэне руш ойым ик-теш варкален пытарыме, са-дын дэне „Омась“ лийэш. Тэвэ примарлан 1-ше йанвар йьршш нымат возен огул, адак карикатур йымадан во-зымыжыкат умлаш огул лий.

Нылымжэ ситыдымашыжэ тиде ик номырышто шото агалан йамдылалтме нэргэн йьршш ик мутымат вазасы ме огул. Лач имьэ нэргэн тыгэ возымо:

Колхозник Ичим имьым паш орландара. Чолра шолы штат мийенат, кугын олте имьым шугыныо дэне кырен.

Пытарташ ситыдымашы-жэ газетын оражэ шотышто. Газетын кумдышэ 4 полосак „Марий Пролетар“ газет ко-кыт гай лийэш, Тыгай куго газетын возен кайыш паш шуко жап күлеш. Вет газетын чүкыдын лувташ күлеш.

Колхоз пырдыж газет ик лийман. Тужакын куштылго йылы дэне возыман. газет лу кечеш ик кана лэ-ман. Тыгэ веле тудо бойэвой, оперативнэ, пашам организат-лыше лийын кертеш. Адак газетын сайракын салнэштарэн луман. Пырдыж газетын стэк кор-влакыкат йатыр лийман. Пырдыж газет, колхозышто т. мало вэрэат чыла ованлык полит кампань эртарымантык пашам организатлыше дэ-түкалым мучашыш шумэж ытэн шуктышо лийман.

Колхозысо ушкал фермылан сай производительным йамдылман

„Йошнар Кэчэ“ колхозышто сьсна ончымаш чытыдымэ начар

„Йошнар Кэчэ“ колхозышто (Нагория йал совет) СТФ уло. Тиде фермыште чылажэ 40 вуй сьсна уло. Сьсна он-чымо пашам шке штатлаш кудалтыме. Сьсна онычшо-влак сьснам шке пагытыштыжэ огыт пуешо, огул йүктэ, алье йотэе сьсна вүтам сайым шты-мэ огул. Сьсна-влак лавран вүташты шогат. Садлан кбра 60% сьсна ұлы упитанысан улыт. Сьснам тыгэ начар он-

чымо дэне 1934 ийыште 17 вуй сьсна коленыт.

Фермысе паша йан-влак эре вапталдылт, алье йотке сьсна ферме вуйлатышалан вы-гомат айрымо огул.

Колхоз вуйлатыше тидым чыла шынча гынат, вымогай керым штен огул.

РайЗО лан да Нагория йал совет вуйлатышылан кызытак тиде фермыште сьсна онычмо пашам вийандыман. В. С.

Исайев имньым локтылын

„Самолёт“ колхозысо (Нук-туж йал совет) колхозник Иса-йев төвий шукерте огул Нур-да — Мучаш йалыш йуаш мийе-нат мбгышыкыжб толшыжа имньым кырен, локтылын. Кы-

зыт тиде имньым кычашат огул йьрб.

Колхоз правлэнийлан имьэ локтылшо Исайевым кызытак пүтыралман.

Арлан.

Имньэ мор

„10 лет Юбилэй МАО кол-хоз правлэны (Куго Порат йал совет) шотковдышты Ба-чуков Кузма 12-шо пэвраль-ыште колхоз имньэ дэне Звэни-гыш мийен. Звэниг пазарыште имньылан пукшышашлык паш-пут шўлым ужален. А окса-жым йўны пытарен. Садын дэ-

не имньэ ик йўд вошт шужен шогыш. А эрлашыжым мбгыш-кыжб кайшыжа имньэ кузе кертыв, имньым кырен кайен. Ашланке йалыште имньэ йар-на да адакат ик йўд йьршш огул пуешо. 14-ше пэвральыш-тэ гына кудышыкыжо мийен шу-ын.

„Марий Пролетар“ газет полшыш

1935 ий 12 мартыште 21-ше №-ан „Марий Пролетар“ газетыште „Йошнар Липша“ колхозышто (Липша йал совет) имньэ локтылшо Смирнов дэн Барабанов нэргэн возымо иль. Звэниге районысо 1-ше участ-ке калык сут мартын 21-ше

кочыштыжэ Барабанов дэн Смирновын титак пашаштым онычэн валын. Барабановым кум ий-лан, Смирновым идалы-кат пелелан пэтыраш судитлыш

Тиде суд приговор моло кол-ховлан, шкет ованлык паша-мичлан урок лийман.

Район почот ога

- 1 квартал ога погымо планым огчыч төмөн шогымылан ПОЧОТ ОНГАШ пурталыт:
1. СУСЛОҢГЭР посолько совет-вуйлатыша—Курочкин
  2. КРАСНОЯР йал совет вуйлатыша—Кольмов.
  3. КОКШАЙСК йал совет вуйлатыша—Просвирин.
  4. КУЖМАРА йал совет вуйлатыша—Захаров.
  5. Куго Шигах йал совет вуйлатыша—Охотников
  6. Лопатин посолько совет вуйлатыша—Хуртин
  7. Алексеев йал совет вуйлатыша—Ширшов
  8. Нуктуж йал совет вуйлатыша—Азбедэ
  9. Илеть п-с вуйлатыша—Марахтаков.

Район почот онгаш кандидат влак:
МАМАСЭВО йал совет вуйлатыша—Гродников.
 Звенига посолько совет вуйлатыша—Изров
 Сидельниково йал совет вуйлатыша—Наковлев
 Семоновко йал совет вуйлатыша—Никитин

Район шэм ога

- 1 квартал ога погымо планым он начарын темыше йал совет влак район шэм онгаш пурталыт:
2. Шимшурго йал совет вуйлатыша—Димитрийев финансист—Большаков.
  3. Кужмэвэр йал совет вуйлатыша—Долгов финансист—Шибайев.
  4. Липша йал совет вуйлатыша—Назафов финансист Толстополатов
  5. Пэтйал йал совет вуйлатыша—Максимов
  6. Куго Порат йал совет вуйлатыша—Иванов

Район мучко 1935-ий 1-шэ нвартал финпланым тэмымэ СВОДКО

26-шо мартлан % шот дэнэ

№	Йал, посолько совет-влак лум	% лав темыме
1.	Сусловгер п. с.	109,2
2.	Карабалак й. с.	81,6
3.	Кокшайск п. с.	107,8
4.	Нуктуж й. с.	100,0
5.	Семоновко	99,7
6.	Кожла Сола	94,8
7.	Кужмара	101,6
8.	Лопатин п. с.	119,8
9.	Н-Мучаш	90,4
10.	Пэтйал	56,5
11.	Чув. Отар	86,9
12.	Мамасэво	99,1
13.	Кокшамар	76,0
14.	Нагорин	88,1
15.	Б. Шигах	103,1
16.	Лягушво	81,7
17.	Звенига п. с.	102,5
18.	Илеть п. с.	100,0
19.	Исманца й. с.	74,4
20.	Шимшурго й. с.	49,5
21.	Куго Порат	66,7
22.	Краснояр	107,0
23.	Кужмэвэр й. с.	78,4
24.	Сотвур	76,5
25.	Помар	68,9
26.	Даша	60,5
27.	Алексеево	106,2
28.	Сидельник в.	95,2
29.	Монкийал	78,6
30.	Кужмэвэр	56,5
31.	Ошыйар	87,8
Чылаже район мучк		101,3%

Рыбаков Пётыр оксам шкэ күсэшыжэ опто.

Липша йал советысе финансист Рыбаков Пётыр 1-ше квартал фивлан темышаш веры чытыдыме начар кредалеш. Адак посна колхозник, шкэт ованлыкан—влакдеч погымо оксам шкэ күсэшыжэ опто. Төвэ: шкэт ованлыкан красавык Коротков Кргорий деч 10 тэнге оксам страховой оксалан—маныв утым налываг, шкэ күсэшыжэ пыштөн.

Йал советлан титакан, финансист Рыбаков Пётырн кызытак пентыдын пүтыралыв. УЖШО.

Мый сгыл, а Фин п. сым Сидоров Шикче...

Сотвур йал совет алые Йотка 1935-ий вымыше квартал фивланым түрыс төмөн огыл Йал совет вуйлатышем олантыше Илечов (коммунист) фивлан темышашым канцеляр коч вуйлата. Садый дөвэ мотай колхоз йал фивланым төмөн огаш

шнча. Тудо эрвэж—мый огыл а фивланым финансист Сидорь шивча—маныв коштеш.

Растратчик Маракульский логальэ

Кужмара агылымэ кассыш чэ кевтротырган комсомолас Маракульский шкыш Маракульский шкэ пашашыжэ мүйлн пажыш сгыл. Тудо 375 тэнге растратным штөн.

ВЛКСМ Райком растратчик

Маракульский Левин комсомол радам гыч дукто да сугыш маракульский мүйлн 2-ше мартыште 2-шо участка калым суд растратчик Маракульскийым 3 йллан петыраш пувчалэ

М.

Зайомлан оксам огыт түйө

Мамасэво йал советыште зайом окса погымаш чытыдыме начар кайа.

Тиде йал советысе „Тосурт“ колхозын зайомлаа 322 т. 50 шр түйлшашыже уло гын, нымонарат түйлн огыл. Вуйлатыше Сергейев шыжаак финплан темышашым чаралан шого. Тудо каже вичын йуын веле коштеш

Тыгак Часовино йалысе шкэт ованлыкан влак, Семонов Васлий, Макаров Н. Максимов В. зайомлан вымонарат түйлн огыт ул.

Йал советлан зайом окса түйлшашыме влаккан кызытак. зайомлан оксам түрыс түйлшашыме.

Учот укэ

Кужмэвэр йал совет-вуйлатыше Иванов, Кужмэвэр йал совет вуйлатыше Долгов (коммунист влак) чыла ованлык политик камсава эртарымштат эя почеш кодыт. Шошо агалан йамдылалдым, фивлан, кодра план темыше вергез ведэныным йодат гыч. „Светлый укэ—маныв шивчет. Гиде йал советыште учот укэм начыта.

Тыгак сывдыме койышлан сывташ мучашым штыман. Учот пашам күлеш верыш шындыш күлеш.

Иванов дэн Долгов пашам учот деч посна штат

Фивланым 101,2% тэмэн
 Илеть посолько совет 1935-ий 1-шэ квартал финпланым 27-шэ мартлан 101,2% тэмэн. Марахтаков

Пашам тэрэнтыв сэмьн штыман

„Иешкер Пашачэ“ колхоз гыч (Нурла-Мучаш йал совет) газет сэршш вумалыштылан Тэрэнтыв шого. Тэрэнтыв газет сэршш вумалыштылан 3-ий вымыше пашам шта. Тудо шкэ пашашыжэ күлын пажыш 1935-ий 1-шэ кварталыште газет шарыме планым 100% тэмэн. Тудо газет журнал подовсчик влаккан газет—журналым камыштыже, түрыс шуата.

Колхоз правлыше Тэрэнтыв дэн пашам сай штөн шкыдымэ лан каже кчыма 1 паша каже да тывышты 10 тэнге оксам түйа.

Пашам сай штөн шогымыж лан 2 гана пбблалалын. 1934-ий шыте 95 тэнге, 1935-ий шыте 110 тэнге дөвэ пбблалалын. Тэрэнтыв—мый пашам шкыш сай штөн шогаш тунгалам. Адак шошо ага пагытыште газет журналым вуршыко намиран тунгалам маныв мутым пуа.

Моло йал колхозласа сэршш вумалыштыше влакканат Тэрэнтыв сэмьн пашам штыман.

Промышленность

Материальне склад озодымыш савырэн

„Красный Волгар“ заводыншто материалне складыште пушкун лум убалыне кайа. Тиде шкыш убачына коштыт, тошкат, садлан йора тудын йоршыже 40% веле колды.

Адакше тиде шкыш лум йора вараалды.

Начальник снабжэныя Дене-

Артанов коммунист огыл, а шльапэ

Артанов „Кр. Волгар“ заводыншто заводчан шогыш.

Тудо шкэ пашашым конкретне, оперативне вуйлатыше олмыш, вообщэ пашам штен.

Пашаае колаштыгэ тахыи тунемме, санд татасымаш шарыме культур массе паша виангыме шогышто завод организацие влаккан шуко мутым пуен гынат, но шыжаке вымат штен гыл.

Профсоюз пашам вымонан йордымыв пужгалыме, лустарымалан завод вуйлатыше гыч корандышт.

Тиде, шльапэ Артановым проведовыш паша штыман колаш күлеш илэ.

Вара тыге выштен узныт мо? Узл, кызыт завод директор Вирьков Артановым ованлык пблка начальникая вадыв. Артановым каврак паша гыч куго пашам веле шогалтен улэ. Төвэ куэ „Красный Волгар“ заводыншто пашам штынат.

кый тидым шнча гынат алы Йотка шкыш опташ кужарымат ок шыте.

Пу, шкыш, бөненя, смола моло материал влаккан чодра склад пелен кылдыт, тиде пожарат лийын кертеш.

Тыге пашам штыман ок ли, складыште порывалым штыман күлеш.

Сүрөтыште: Артанов пашам канцеляр коч шльапэ сэмьн вуйлатен.

Почто газет шарыме пашам лустэн

Мөмман районыншто кызытат газет шарыме пашам виангыме огыл. Рүдб газет шарыме паша планым гыча 100 проц. темыме. А облак, район газет шарымышым 50 процентат темыме огыл.

Тахысе качылан район мучко, март тылзыште „Марийская Правда“ газетым 292 экз., „Марий Комун“ газетым 175 экз., „Марий Пролетар“ 150 экз., „Равне Коммунист“ 208 экз., „Иамде Лий“ газетым 40 экз., „Молодой Ленивец“ газетым 35 экз. веле шарыме.

Край, Облась, район газет шарыме планым ик почто агентаг, ик йал советат төмөн огытыт. Пужо йал совет, почто агентаге влак газет шарыме паша вергэн мондыт. Тиде пашам шкэ шалтыш кудалтенит.

Эя начарын газет шарыме паша Кужмара почто агентаг вышты кайа. Почто агентаг вуйлатыше Сергейев газет шарыме пашашты вымогай учотымат огаш ште.—Март тылзыште мовар экзэмпляр газетым шарен улдыа—маныв йодылаа шкэт

Сой йамдылалдыш

„Мүйш“ колхоз (Нуктуж йал совет) шошо агалан сай йамдылалдыш. Пугыч ачадан, кушо верыш поган шыдыме Кадра йотар ситышыч уло. Ломыж погымо да тэлым басуш тэрыс луммо планым түрыс темыме.

Моло колхоз-влакканат тыгак штыман.

Нарасьов.

Увэртарымаш

„Мастер“ промартель (Краснояр йал совет) шкэ чыныш тудымэ почеш, паша штөн шогыма шым чарна. Кбл мотай претэвний уло гын, кол шарына колаштыгэ ликвидомлан увэрын думан. Тиде срок эртындыгб (газетым пуртымо аяк вера) вымогай претэвний ок-вазат.

Ливенком

Ответственный редактор С. В. МАКАРЭВ.

В Звениговский пром. артель „Им. Сталин“ имеется отремонтированная сланива в 1934 и 1935 году и до сих пор не выкуплена. Просьба ОБУВЬ выкупить, в противном случае такая будет продана с торгов 10 апреля 1935 года. ПРАВЛЕНИЕ